ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
NIAL FENNELLY
της 26ης Σεπτεμβρίου 1996 *

Εισαγωγή

1. Οι υπό κρίση υποθέσεις αποτελούν συνέχεια των αξιώσεων των ιταλικών τελωνειακών αρχών για την είσπραξη των οφειλομένων δασμών για εισαγωγές τόνου με ελαιόλαδο από την Ισπανία στην Ιταλία κατά το 1991 και 1992. Το ζήτημα αν οι εισαγωγές προϊόντων αλιείας, προελεύσεως Ισπανίας, στο έδαφος της πρώην Κοινότητας των Δέκα θα έπρεπε να υπόκεινται σε δασμούς κατά την κρίσιμη περίοδο ανάγεται στην ερμηνεία της Πράξεως Προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στην Κοινότητα και ενός μεταγενέστερου κανονισμού καταργούντος ορισμένους μεταβατικούς δασμούς. Αν υποτεθεί ότι έπρεπε να έχουν εξυπαρχής καταβληθεί δασμοί, το Δικαστήριο καλείται να ερμηνεύσει την κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την εκ των υστέρων είσπραξή τους.

Το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο

2. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3835/90 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1990, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 3831/90, (ΕΟΚ) 3832/90 και (ΕΟΚ) 3833/90, όσον αφορά το καθεστώς των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων που επιβάλλονται σε ορισμένα προϊόντα καταγόμενα από τη Βολιβία, τον Ισημερινό, την Κολομβία και το Περού [1], αναστέλλει πλήρως τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου για τα προϊόντα καταγωγής των χωρών αυτών που απαριθμούνται στο παράρτημα του κανονισμού. Το παράρτημα αυτό μνημονεύει μεταξύ άλλων τα «παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών» (κλάση 16.04).

3. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3416/91 της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1991, σχετικά με ορισμένους εναπομένοντες δασμούς που εφαρμόζονται για το 1991 στα πλαίσια των διαδοχικών μειώσεων σύμφωνα με την Πράξη Προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας (στο εξής: κανονισμός) [2], εκδόθηκε βάσει των άρθρων 75, σημείο 4, και 243, σημείο 4, της Πράξεως Προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στις Κοινότητες (στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως ή Πράξη) [3]. Η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού αναφέρει ότι «τα γεωργικά προϊόντα που αποστέλλονται από την Ισπανία και την Πορτογαλία δεν έχουν λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση από τα ίδια προϊόντα που εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3835/90 και που κατάγονται από τη Βολιβία, την Κολομβία,

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

1 — ΕΕ L 370, σ. 126.
2 — ΕΕ L 324, σ. 11.
3 — ΕΕ 1985, L 302, σ. 23.

τον Ισημερινό, και το Περού». Ειδικότερα, το άρθρο 1 του ίδιου κανονισμού ορίζει ότι:

«1. Αναστέλλονται πλήρως μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1991 οι εναπομένοντες δασμοί οι εφαρμοζόμενοι για τα προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα των Δέκα σύμφωνα με τα άρθρα 75, παράγραφος 1, και 243, παράγραφος 1, της πράξης προσχώρησης, για τα γεωργικά προϊόντα που εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3835/90.

Εξαιρούνται της αναστολής που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο τα προϊόντα του κεφαλαίου 15 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που αναφέρονται στο άρθρο 94, παράγραφος 1, της Πράξης Προσχώρησης.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία αναστα-λούν εκ νέου οι δασμοί του κοινού δασμολογίου για τα προϊόντα τα καταγόμενα από την Βολιβία, την Κολομβία, τον Ισημερινό και το Περού και τα οποία εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3835/90, οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται κατ' αναλογία καθόλη τη διάρκεια της αναστολής.»

Το κεφάλαιο 15 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας αφορά τα λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά. Η αναστολή των δασμών αναφορικά με τα προϊόντα καταγωγής των χωρών αυτών παρετάθη, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3587/91 του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 1991, για την παράταση κατά το 1992 της εφαρμογής των κανονισμών (ΕΟΚ) 3831/90, (ΕΟΚ) 3832/90, (ΕΟΚ) 3833/90 και (ΕΟΚ) 3835/90 περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1991 σε ορισμένα προϊόντα, καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών [4].

4. Το άρθρο 75, σημείο 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως προβλέπει την προοδευτική κατάργηση των δασμών επί των εισαγωγών μεταξύ της Κοινότητας των Δέκα και της Ισπανίας, και τούτο σύμφωνα με οριζόμενο στη διάταξη αυτή χρονοδιάγραμμα. Το άρθρο 243, σημείο 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως, περιλαμβάνει όμοιες διατάξεις αναφορικά με την Πορτογαλία. Το άρθρο 75, σημείο 1, αναφέρεται μόνο σε «προϊόντα των οποίων η εισαγωγή προελεύσεως τρίτων χωρών στην Κοινότητα, στην παρούσα της σύνθεση, υπόκεινται σε δασμούς». Όμως, το άρθρο αυτό υπάγεται στο κεφάλαιο 3 του τετάρτου μέρους της Πράξεως που φέρει τον τίτλο «Γεωργία», το δε άρθρο 67, παράγραφος 1, το οποίο αποτελεί την πρώτη διάταξη του κεφαλαίου αυτού ορίζει ότι:

«Το παρόν κεφάλαιο αφορά τα γεωργικά προϊόντα, εκτός από τα προϊόντα που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 3796/81 για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των προϊόντων της αλιείας.»

4 — ΕΕ 1991, L 341, σ. 1.

Το άρθρο 75, σημείο 4, της Πράξεως Προσχωρήσεως παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να αναστείλει, ενδεχομένως σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζουν οι «κανονισμοί για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών» [5], εν όλω ή εν μέρει τους δασμούς επί των προϊόντων που εισάγονται από την Ισπανία στην Κοινότητα των Δέκα.

5. Το κεφάλαιο 4 του τετάρτου μέρους της Πράξεως Προσχωρήσεως φέρει τον τίτλο «Αλιεία». Το άρθρο 173 προβλέπει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 31, την προοδευτική και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίζει κατάργηση των δασμών επί των εισαγωγών μεταξύ της Κοινότητας των Δέκα και της Ισπανίας για τα «προϊόντα της αλιείας των κλάσεων 03.01, 03.02, 03.03, 16.04 και 16.05 και των διακρίσεων 05.15 Α και 23.01 Β του Κοινού Δασμολογίου» [6]. Το άρθρο 360 της Πράξεως περιλαμβάνει παρόμοια διάταξη όσον αφορά την Πορτογαλία. Το κεφάλαιο 4 δεν προβλέπει καμιά εξουσία αναστολής αντίστοιχη προς αυτήν που προβλέπει στο άρθρο 75, σημείο 4, της Πράξεως Προσχωρήσεως. Ωστόσο, στο κεφάλαιο 1 του τετάρτου μέρους που αφορά την «Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων», το άρθρο 33 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «το Συμβούλιο μπορεί με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να αναστείλει, εν όλω ή εν μέρει, την είσπραξη των δασμών που επιβάλλονται στα εισαγόμενα προϊόντα από την Ισπανία».

6. Το άρθρο 38, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (στο εξής: Συνθήκη ΕΚ) έχει ως εξής:

«Η κοινή αγορά περιλαμβάνει τη γεωργία και το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων. Ως "γεωργικά προϊόντα" νοούνται τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, καθώς και τα προϊόντα πρώτης μεταποιήσεως τα οποία έχουν άμεση σχέση με αυτά.»

7. Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, περί της εκ των υστέρων εισπράξεως εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν κατέστησαν απαιτητοί από τον φορολογούμενο, για εμπορεύματα που διασαφηνίσθηκαν σε τελωνειακό καθεστώς συνεπαγόμενο την υποχρέωση καταβολής τέτοιων δασμών (στο εξής: κανονισμός περί εισπράξεως) [7] ορίζει ότι:

«1. Καμία ενέργεια εισπράξεως δεν δύναται να αναλαμβάνεται από τις αρμόδιες αρχές όταν το ποσό των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, που "εκ των υστέ-

5 — Η διαδικασία του άρθρου 38 του κανονισμού 136/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1966, περί δημιουργίας κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των λιπαρών ουσιών (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/002, σ. 33), αναφέρεται ως παράδειγμα. Η διάταξη αυτή καθιερώνει τη διαδικασία της επιτροπής διαχειρίσεως διά της οποίας το Συμβούλιο μπορεί, υπό ορισμένες περιστάσεις, να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής. Η έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 3416/91 κάνει λόγο για την έγκριση, από τις οικείες επιτροπές διαχειρίσεως, των παραχωρήσεων προς την Ισπανία και την Πορτογαλία που γίνονται με τον κανονισμό αυτόν.

6 — Αυτά τα προϊόντα που εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 3796/81 του Συμβουλίου, της 29ης Δεκεμβρίου 1981, περί κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα των προϊόντων αλιείας (ΕΕ 1981, L 379, σ. 1).

7 — ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 254.

ρων" διαπιστώθηκε ότι είναι κατώτερο του νομίμως οφειλομένου, υπολογίζεται:

— είτε βάσει πληροφοριών που δόθηκαν από αυτές τις ίδιες τις αρμόδιες αρχές και οι οποίες δεσμεύουν αυτές,

— είτε βάσει διατάξεων γενικού χαρακτήρος που μεταγενεστέρως ακυρώθηκαν με δικαστική απόφαση.

2. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να μην προβαίνουν σε ενέργειες εισπράξεως "εκ των υστέρων" ποσού εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν καταβλήθηκε συνεπεία λάθους αυτών των ιδίων των αρμοδίων αρχών που λογικά δεν ηδύνατο να ανακαλυφθεί από τον φορολογούμενο ο οποίος, από μέρους του, ενήργησε καλοπίστως και τήρησε όλες τις διατάξεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όσον αφορά την κατάθεση της τελωνειακής διασαφήσεως.

Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι δυνατό να γίνει εφαρμογή του πρώτου εδαφίου προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις εφαρμογής που θεσπίζονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 10.»

8. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1715/90 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1990, περί των πληροφοριών οι οποίες παρέχονται από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών σχετικά με την κατάταξη των εμπορευμάτων στην τελωνειακή ονοματολογία [8], προβλέπει ότι έχουν δεσμευτικό αποτέλεσμα αυτές οι πληροφορίες περί δασμολογικής κατατάξεως και επομένως σχετίζεται με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού περί εισπράξεως. Ο τελευταίος αντικαταστάθηκε από 1ης Ιανουαρίου 1994, από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα [9], πλην όμως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο στις παρούσες υποθέσεις.

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

9. Οκτώ ιταλικές εταιρίες, μεταξύ των οποίων η Olasagasti & C. Srl, εισήγαγαν από την Ισπανία στην Ιταλία, μεταξύ της 30ής Νοεμβρίου 1991 και της 31ης Δεκεμβρίου 1992, τόνο με ελαιόλαδο. Το προϊόν αυτό εμπίπτει στην κλάση 16.04 του Κοινού Δασμολογίου. Οι εν λόγω εταιρίες δεν κατέβαλαν τότε δασμούς για τις εισαγωγές αυτές διότι οι ιταλικές αρχές θεώρησαν ότι οι δασμοί είχαν, βάσει του κανονισμού, ολοσχερώς ανασταλεί. Η γνώμη αυτή διατυπώθηκε στην υπουργική εγκύκλιο 6507/UCTD της 29ης Νοεμβρίου 1991. Καθώς φαίνεται, οι ιταλικές αρχές είχαν διατηρήσει αρχικώς ορισμένες αμφιβολίες. Εν συνεχεία, με νέα εγκύκλιο της 30ής Δεκεμβρίου 1991, οι εισαγωγές αυτές τέθηκαν υπό «καθεστώς αναστολής», μια

8 — ΕΕ L 160, σ. 1.
9 — ΕΕ L 302, σ. 1.

διαδικασία που είχε θεσπιστεί με το άρθρο 164 του βασιλικού διατάγματος της 13ης Φεβρουαρίου 1896 [10], που προέβλεπε τη σύσταση ασφαλείας για τους μη απαιτηθέντες δασμούς και επεφύλασσε στις αρχές το δικαίωμα να ζητήσουν, σε μεταγενέστερο στάδιο, την καταβολή των δασμών. Όπως και αν έχουν τα πράγματα, η ολική και ανεπιφύλακτη αναστολή των δασμών επιβεβαιώθηκε με τη μεταγενέστερη εγκύκλιο 1014/UCTD της 22ας Φεβρουαρίου 1992.

10. Ένα ερμηνευτικό έγγραφο των υπηρεσιών της Επιτροπής (ΓΔ XXI, αριθ. 8836), με ημερομηνία 14 Οκτωβρίου 1992, ώθησε τις ιταλικές αρχές να εκδώσουν τη συμπληρωματική εγκύκλιο 1632/III της 27ης Οκτωβρίου 1992, με την οποία διευκρινίστηκε ότι το καθεστώς αναστολής δεν ίσχυε για τα προϊόντα αλιείας. Η διευκρίνιση αυτή οφείλετο στο γεγονός ότι το άρθρο 75, σημείο 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως, στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 του κανονισμού 3416/91, εφαρμόζεται μόνο επί των λοιπών, πλην των ιχθύων, γεωργικών προϊόντων. Κατόπιν τούτου, οι τελωνειακές αρχές της Ventimiglia και της Γένοβας [11] απαίτησαν, το 1993, την καταβολή δασμών από τις εν λόγω εταιρίες για τις εισαγωγές τους καθώς και τόκων για τους μη καταβληθέντες δασμούς.

11. Οι εταιρίες εισαγωγείς προσέφυγαν ενώπιον του Tribunale di Genova κατά των αξιώσεων περί καταβολής δασμών. Υποστήριξαν ότι η έκφραση «γεωργικά προϊόντα» πρέπει να νοηθεί σύμφωνα με το άρθρο 38 της Συνθήκης ΕΚ ως περιλαμβάνουσα και τα προϊόντα αλιείας. Επικουρικώς, ισχυρίστηκαν ότι συντρέχουν στην περίπτωσή τους οι προϋποθέσεις του άρθρου 5, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1697/79 και ότι δεν υποχρεούνται να καταβάλουν τους μη εισπραχθέντες δασμούς.

12. Με χωριστές διατάξεις που εκδόθηκαν μεταξύ της 26ης Ιανουαρίου και της 30ής Μαρτίου 1995, το Tribunale di Genova ανέστειλε τις σχετικές ενώπιόν του διαδικασίες και υπέβαλε αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, επί των εξής ερωτημάτων:

«1) Εφαρμόζεται η αναστολή των εναπομενόντων δασμών που προβλέπεται από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3416/91, της 25ης Νοεμβρίου 1991, όσον αφορά τις εισαγωγές προελεύσεως Ισπανίας υπέρ των γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3835/90 και επί των εισαγωγών τόνου με ελαιόλαδο προελεύσεως της χώρας αυτής;

2) Μπορούν οι αρμόδιες αρχές, με βάση το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79, της 24ης

10 — *Gazzetta Ufficiale*, αριθ. 64, της 17ης Μαρτίου 1896.

11 — Ο προσφεύγων της κύριας δίκης στην υπόθεση C-148/95, Igino Mazzola, ανέφερε στις γραπτές του παρατηρήσεις ότι η υπόθεση αυτή, όπως και όλες οι άλλες με τις οποίες συνεκδικάζεται, αφορά τις αρχές της Ventimiglia και όχι τις αρχές της Γένοβας, όπως αναφέρεται στη διάταξη περί παραπομπής.

Ιουλίου 1979, όπως συμπληρώθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1715/90, της 20ής Ιουνίου 1990, και με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2164/91, της 23ης Ιουλίου 1991, για τον καθορισμό των εκτελεστικών διατάξεων, να κινήσουν διαδικασία εισπράξεως δασμών οι οποίοι ναι μεν δεν είχαν εισπραχθεί κατά τον χρόνο εισαγωγής για τον λόγο ότι είχαν θεωρηθεί ως ολοσχερώς ανασταλέντες εξαιτίας εσφαλμένης ερμηνείας της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας, πλην όμως, όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, οφείλονταν βάσει άλλης ερμηνείας της ιδίας κοινοτικής νομοθεσίας, την οποία έδωσε η Επιτροπή κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Νομικής της Υπηρεσίας, και τούτο τη στιγμή που ο υποκείμενος στον φόρο έχει τηρήσει όλες τις διατάξεις που προβλέπονταν από την ισχύουσα νομοθεσία όσον αφορά τη διασάφηση και δεν προκύπτει ότι γνώριζε ότι η αρχικώς δοθείσα από τις ιταλικές αρχές ερμηνεία της κοινοτικής νομοθεσίας ήταν εσφαλμένη;»

13. Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, της 16ης Ιουνίου 1995, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των οκτώ υποθέσεων. Οι προσφεύγουσες στις κύριες δίκες (ενεργώντας συλλογικώς με εξαίρεση τον Igino Mazzola) κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις, όπως άλλωστε έπραξαν και η Ιταλική Δημοκρατία και η Επιτροπή. Η Ιταλία και η Επιτροπή ανέπτυξαν επίσης προφορικές παρατηρήσεις κατά τη συνεδρίαση της 11ης Ιουλίου 1996.

Ανάλυση

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα

14. Οι προσφεύγουσες στις κύριες δίκες υποστήριξαν ότι πρέπει να δοθεί στο πρώτο ερώτημα καταφατική απάντηση, ενώ η Ιταλία και η Επιτροπή υποστήριξαν το αντίθετο. Η γνώμη μου είναι ότι πρέπει να δοθεί στο ερώτημα αυτό αρνητική απάντηση, υπό την έννοια ότι για τις εισαγωγές από την Ισπανία στην Κοινότητα των Δέκα τόνου με ελαιόλαδο κατά την περίοδο 1991/92 δεν ίσχυε η αναστολή των δασμών που προέβλεπε το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού.

15. Από το άρθρο 38 της Συνθήκης προκύπτει σαφώς ότι στα γεωργικά προϊόντα περιλαμβάνονται και τα προϊόντα αλιείας. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού κάνει λόγο για «γεωργικά προϊόντα που εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3835/90». Δεδομένου ότι ο τελευταίος αυτός κανονισμός εκδόθηκε στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ, τα προϊόντα αλιείας που απαριθμούνται στο παράρτημα αυτό θα έπρεπε, ελλείψει αντιθέτου ενδείξεως, να κατατάσσονται μεταξύ των γεωργικών προϊόντων [12]. Τούτο ουδόλως αναιρείται από την Πράξη Προσχωρήσεως,

12 — Ο κανονισμός 3835/90 εκδόθηκε βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης ΕΚ. Μολονότι το άρθρο αυτό δεν μνημονεύει ρητώς τα γεωργικά προϊόντα, η αναπόφευκτη αλληλεξάρτηση της εσωτερικής και εξωτερικής κοινοτικής πολιτικής σχετικά με τέτοια προϊόντα θα έπρεπε κανονικώς να υπαγορεύει, όταν παρίσταται ανάγκη προσδιορισμού των γεωργικών προϊόντων στο πλαίσιο εξωτερικών εμπορικών μέτρων, να γίνεται χρήση του ίδιου ορισμού με αυτόν που έχει χρησιμοποιηθεί στον τίτλο της Συνθήκης ΕΚ που αφορά τη γεωργία.

παρά το γεγονός ότι, εκ πρώτης όψεως, οι τίτλοι των κεφαλαίων 3 και 4 του τετάρτου μέρους της Πράξεως αλληλοαποκλείονται («Γεωργία» και «Αλιεία»). Το άρθρο 67, παράγραφος 1, της Πράξεως χρησιμοποιεί κατά τρόπο μη επιδεχόμενο παρερμηνεία την έκφραση «γεωργικά προϊόντα» με την ίδια, όπως και το άρθρο 38 της Συνθήκης έννοια, πλην όμως θεσπίζει, στο κεφάλαιο 3 του τετάρτου μέρους της Πράξεως Προσχωρήσεως, διαφορετικό καθεστώς για μια περιορισμένη κατηγορία των προϊόντων αυτών, συγκεκριμένα τα λοιπά προϊόντα, εκτός των προϊόντων της αλιείας. Στη συνέχεια, τα προερχόμενα από την αλιεία γεωργικά προϊόντα υπόκεινται στο ειδικό καθεστώς του κεφαλαίου 4 του τετάρτου μέρους της Πράξεως [13].

16. Αυτή ακριβώς η διαφορά μεταξύ των καθεστώτων που θεσπίζει η Πράξη Προσχωρήσεως για τους διάφορους τύπους γεωργικών προϊόντων αποτελεί το αποφασιστικό στις υπό κρίση υποθέσεις στοιχείο. Το άρθρο 75, σημείο 1, της Πράξεως καθορίζει τους εναπομένοντες δασμούς επί των εισαγωγών από την Ισπανία στην Κοινότητα των Δέκα γεωργικών προϊόντων, εκτός αυτών της αλιείας. Πρόκειται περί δασμών που έχουν ανασταλεί με το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού. Ολίγον ενδιαφέρει εάν, βάσει του άρθρου 173 της Πράξεως Προσχωρήσεως, επιβάλλονται διαφορετικοί εναπομένοντες δασμοί επί άλλων γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα του κανονισμού 3835/90 — αυτά που αποτελούν παράγωγα αλιείας.

17. Αντίθετο επιχείρημα προέβαλαν οι προσφεύγουσες των κυρίων δικών, επιχείρημα το οποίο στηρίζεται στην τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού, όπου διατυπώνεται ο γενικός σκοπός της εν λόγω πολιτικής, ήτοι η αποφυγή οποιασδήποτε δυσμενούς μεταχειρίσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, σε σχέση με την Βολιβία, την Κολομβία, τον Ισημερινό και το Περού, όσον αφορά τις εισαγωγές στην Κοινότητα των Δέκα των γεωργικών προϊόντων που εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού 3835/90. Θα ήθελα πρωτίστως να επιστήσω την προσοχή επί του γεγονότος ότι το Δικαστήριο εμμένει στην κατά γράμμα ερμηνεία της τελωνειακής νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, με την απόφασή του Ethicon [14], το Δικαστήριο έκρινε ότι «οι καθορισμοί εμπορευμάτων για τα οποία χορηγείται αναστολή της επιβολής δασμών πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια που προκύπτουν από τη διατύπωσή τους, δεν είναι δε δυνατό να εφαρμόζονται, αντίθετα προς το γράμμα τους, στα άλλα προϊόντα, έστω και αν τα προϊόντα αυτά δεν διαφέρουν ως προς τις ιδιότητες και τη χρήση τους από αυτά που καλύπτονται από την αναστολή».

18. Έστω και αν λαμβάνουμε ως βάση την αναφορά στην ακολουθούμενη πολιτική, από την τρίτη αιτιολογική σκέψη, αποκλείεται οποιαδήποτε ευρύτερη ερμηνεία

13 — Οι όροι αυτοί χρησιμοποιούνται κάπως ελεύθερα. Ορισμένα προϊόντα αλιείας τα οποία δεν υπόκεινται στην κοινή οργάνωση αγοράς που έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό 3796/81, όπως τα λίπη και λάδια ιχθύων καθώς και τα κλάσματά τους (κωδικός 15.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας), διέπονται από τις διατάξεις της Πράξεως Προσχωρήσεως που αφορούν την «Γεωργία». Τούτο ενισχύει την άποψή μου ότι η σχετική Πράξη καθιερώνει απλή λειτουργική διάκριση μεταξύ δύο κατηγοριών γεωργικών προϊόντων και όχι διάκριση αρχής μεταξύ γεωργικών προϊόντων που προέρχονται από τη γη και προϊόντων αλιείας.

14 — Απόφαση της 18ης Μαρτίου 1986, 58/85 (Συλλογή 1986, σ. 1131, σκέψη 13).

του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού διότι οι αρμοδιότητες της Επιτροπής περιορίζονται επί των λοιπών, πλην των προϊόντων αλιείας, γεωργικών προϊόντων. Ο κανονισμός εκδόθηκε βάσει του άρθρου 75, σημείο 4, της Πράξεως Προσχωρήσεως (και του άρθρου 243, σημείο 4, που είναι το αντίστοιχό του αναφορικά με την Πορτογαλία). Το γεγονός ότι χρησιμοποιήθηκε η ειδική διαδικασία του καθεστώτος που θεσπίζει το κεφάλαιο 3 του τετάρτου μέρους της Πράξεως θα αρκούσε, κατά τη γνώμη μου, από μόνο του, για να επιβεβαιώσει την προπαρατεθείσα γραμματική ανάλυση του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού, ότι δηλαδή το πεδίο εφαρμογής του περιορίζεται στους εναπομένοντες δασμούς που θεσπίζει αυτό το κεφάλαιο. Φρονώ ωστόσο ότι το σημείο αυτό επιβεβαιώνεται αναμφιβόλως από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει καμιά αντίστοιχη αρμοδιότητα να αναστέλλει δασμούς βάσει του κεφαλαίου 4 του τετάρτου μέρους της Πράξεως. Η αναστολή δασμών επί των εισαγωγών προϊόντων αλιείας από την Ισπανία στην Κοινότητα των Δέκα απαιτούσε, κατά τον κρίσιμο χρόνο, πράξη του Συμβουλίου εκδιδόμενη με ειδική πλειοψηφία κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής. Δεν είναι δυνατό να ερμηνευθεί μια πράξη της Επιτροπής κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συνιστά σφετερισμό της αρμοδιότητας άλλου οργάνου, όπως είναι το Συμβούλιο, και τούτο απλώς και μόνο για να δοθεί πληρέστερο αποτέλεσμα σε μια πολιτική την οποία, κατά το μέτρο που θα μπορούσε να αφορά τα εν λόγω προϊόντα, η Επιτροπή δεν ήταν αρμόδια να επιδιώξει [15]. Ένας τέτοιος σφετερισμός δεν θα ήταν ασήμαντος· θα είχε ως συνέπεια, υπό το φως του γενικού γράμματος του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού, να εφαρμόζονται οι διατάξεις ενός κεφαλαίου της Πράξεως Προσχωρήσεως σε μια ολόκληρη κατηγορία γεωργικών προϊόντων που διέπεται από άλλο κεφάλαιο.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα

19. Ας μου επιτραπεί τώρα να ασχοληθώ, αντιστοίχως, με τη δυνατότητα εφαρμογής της πρώτης και της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 5 του κανονισμού περί εισπράξεως. Με εξαίρεση του Igino Mazzola, που επικαλέστηκε αποκλειστικώς το άρθρο 5, παράγραφος 2, οι προσφεύγουσες των κυρίων δικών τάχθηκαν υπέρ της εφαρμογής των δύο διατάξεων. Η Επιτροπή και η Ιταλία υποστήριξαν ότι η πρώτη παράγραφος είναι ανεφάρμοστη και ότι το Δικαστήριο θα έπρεπε να δώσει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνες προς τη νομολογία του σχετικά με την εφαρμογή της δευτέρας παραγράφου, ενώ η Ιταλία υπογράμμισε ορισμένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υποθέσεων αυτών που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την είσπραξη.

20. Υπό τις περιστάσεις των υποθέσεων αυτών, πρέπει να εξεταστεί μόνον η πρώτη περίπτωση του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού περί εισπράξεως. Το Δικαστήριο έκρινε, με την απόφασή Beirafrio [16], ότι ο κανονισμός 1715/90 [17] προσδιορίζει

15 — Βλ. το άρθρο 4, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, της Συνθήκης ΕΚ. Οποιαδήποτε αρμοδιότητα της Επιτροπής να ενεργεί αντί του Συμβουλίου θα έπρεπε να έχει χορηγηθεί ρητώς από τη Συνθήκη ΕΚ (ή, εν προκειμένω, από την Πράξη Προσχωρήσεως): βλ. την απόφαση της 9ης Αυγούστου 1994, C-327/91, Γαλλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. I-3641, σκέψη 31).

16 — Απόφαση της 8ης Απριλίου 1992, C-371/90 (Συλλογή 1992, σ. I-2715, σκέψη 15).

17 — Προπαρατεθείς στην ανωτέρω υποσημείωση 8.

εξαντλητικώς την κατηγορία των πράξεων των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών που εμπίπτουν στην πρώτη περίπτωση του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού περί εισπράξεως. Δεδομένου ότι οι υπό κρίση υποθέσεις αφορούν τη θέση που έλαβαν οι ιταλικές αρχές σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής μιας αναστολής εισαγωγικών δασμών και όχι ζήτημα ταξινομήσεως εμπορευμάτων, η πρώτη περίπτωση του άρθρου 5, παράγραφος 1, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής.

21. Ακόμα και αν το Δικαστήριο δεχόταν το προβληθέν από ορισμένες προσφεύγουσες εταιρίες επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο το άρθρο 5, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, εφαρμόζεται υπό άλλες περιστάσεις, όπου σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι αρμόδιες αρχές δεσμεύονται από τις πληροφορίες που παρέχουν επί τελωνειακής φύσεως ζητημάτων [18], τούτο δεν θα επέτρεπε την εφαρμογή της διατάξεως αυτής υπό τις περιστάσεις των υπό κρίση υποθέσεων. Μολονότι οι προσφεύγουσες των κυρίων δικών και η Ιταλία υποστήριξαν αντίθετες απόψεις στις παρατηρήσεις τους σχετικά με τον δεσμευτικό χαρακτήρα των εγκυκλίων που διευκρίνιζαν ότι, δυνάμει του κανονισμού, αναστέλλονται οι δασμοί επί των προϊόντων αλιείας καταγωγής Ισπανίας, προκύπτει ότι οι εγκύκλιοι αυτές ήταν γενικής εφαρμογής και δεν απευθύνονταν άμεσα σε συγκεκριμένους επιχειρηματίες. Με την απόφαση Behn Verpackungsbedarf [19], το Δικαστήριο παρατήρησε ότι στη χρησιμοποιούμενη στην πρώτη και δεύτερη περίπτωση του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού περί εισπράξεως διατύπωση υφίστατο μια σημαντική διαφορά:

«Με τη διάκριση που κατ' αυτόν τον τρόπο έγινε μεταξύ των "πληροφοριών" της πρώτης περιπτώσεως του άρθρου 5, παράγραφος 1, και των "διατάξεων γενικού χαρακτήρα" της δευτέρας περιπτώσεως της ιδίας διατάξεως, ο κοινοτικός νομοθέτης σαφώς επισήμανε ότι η έννοια των "πληροφοριών" δεν περιείχε στοιχεία περιλαμβανόμενα σε κείμενο γενικού χαρακτήρα και απευθυνόμενα σε αόριστο αριθμό προσώπων, αλλ' αποκλειστικώς τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε ορισμένο επιχειρηματία με την ευκαιρία συγκεκριμένης περιπτώσεως.

(...)

Την αρχή της ασφάλειας του δικαίου μπορεί να επικαλεστεί ο φορολογούμενος ο οποίος αναφέρεται στις συγκεκριμένες πληροφορίες που έλαβε από τις υπηρεσίες που είχε συμβουλευθεί για να ρυθμίσει συγκεκριμένη περίπτωση, αλλ' όχι ο φορολογούμενος ο οποίος λαμβάνει υπόψη μια διοικητική δήλωση γενικού χαρακτήρα η οποία, όπως το δασμολόγιο χρήσεως για το οποίο πρόκειται εν προκειμένω στην υπόθεση της

18 — Αυτό είναι το κριτήριο που χρησιμοποιούνταν για την εφαρμογή του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού περί εισπράξεως πριν από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού 1715/90· βλ. την προπαρατεθείσα στην ανωτέρω υποσημείωση 16 απόφαση Beirafrio, σκέψεις 16 και 17.

19 — Απόφαση της 28ης Ιουνίου 1990, C-80/89 (Συλλογή 1990, σ. I-2659, σκέψεις 21 έως 24).

κύριας δίκης, έχει καθαρά ενδεικτική αξία» [20].

22. Προκειμένου περί του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού περί εισπράξεως, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στον εθνικό δικαστή εναπόκειται να εφαρμόσει τις διατάξεις του υπό το φως των πραγματικών περιστατικών των υποθέσεων αυτών [21]. Σε περίπτωση που συντρέχουν οι τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, οι αρμόδιες αρχές δεν δικαιούνται να παρεμβαίνουν ύστερα από τον εκτελωνισμό προκειμένου να εισπράττουν μη απαιτηθέντες δασμούς [22].

23. Το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα του Tribunale di Genova προϋποθέτει ότι οι εν λόγω επιχειρηματίες είχαν τηρήσει όλες τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τις διασαφήσεις τους· επομένως, παρέλκει οποιαδήποτε περαιτέρω εξέταση του ζητήματος αυτού.

24. Η Ιταλική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι λόγω του περίπλοκου χαρακτήρα της επίμαχης νομοθεσίας, η υπόθεση αφορά μάλλον την αβεβαιότητα σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω τελωνειακής φύσεως κανόνων παρά πλάνη των αρχών. Συναφώς, υπογράμμισε την αρχική εφαρμογή της διαδικασίας αναστολής της διασαφήσεως. Αν η εφαρμογή της διαδικασίας είχε ως αποτέλεσμα ότι οι θιγόμενοι επιχειρηματίες γνώριζαν ότι ο δασμός μπορούσε να εισπραχθεί εντός ενός εύλογου διαστήματος ύστερα από την προσωρινή διασάφηση και μετά την επίλυση του αμφισβητούμενου ζητήματος, το επιχείρημα της Ιταλικής Κυβερνήσεως θα είχε κάποια αξία εφόσον δεν θα θιγόταν έτσι η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη. Ωστόσο, αν η εγκύκλιος της 22ας Φεβρουαρίου 1992 είχε ως συνέπεια να τεθεί τέρμα στο καθεστώς αναστολής και να επιβεβαιωθεί στους οικείους επιχειρηματίες ότι οι αρχές δεν θα επιδίωκαν να εισπράξουν τον δασμό για παρελθούσες ή μέλλουσες εισαγωγές τόνου με ελαιόλαδο καταγωγής Ισπανίας καθόλη την περίοδο εφαρμογής του κανονισμού, τότε πρέπει να θεωρηθεί ότι οι αρχές πλανήθηκαν ως προς την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού περί εισπράξεως. Βεβαίως, σε τελική ανάλυση, είναι προφανές ότι μόνον ο εθνικός δικαστής μπορεί να εκτιμήσει τον τρόπο κατά τον οποίο λειτουργεί η διαδικασία.

25. Για την επίλυση του προβλήματος αν το λάθος των τελωνειακών αρχών μπορούσε λογικώς να διαπιστωθεί από έναν καλόπιστο φορολογούμενο, πρέπει ο εθνικός δικαστής να λάβει υπόψη «τη φύση του λάθους, την επαγγελματική πείρα των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών και την επιμέλεια που οι τελευταίοι επέδειξαν» [23]. Ας μου επιτραπεί να διατυπώσω ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με τη φύση του εν λόγω λάθους. Σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, η έκφραση «προϊόντα γεωργίας» περιλαμβάνει κατά κανόνα και τα προϊόντα αλιείας. Η μνεία της ακολουθούμενης πολιτικής, που περιλαμβάνεται στην τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού έχει διατυπωθεί κατά τρόπο ώστε να καλύπτει, χωρίς προϋποθέσεις, τα γεωργικά προϊόντα που εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού 3835/90, το οποίο περιλαμβάνει προϊόντα όπως τα παρασκευάσματα και οι κονσέρβες ιχθύων. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού είναι διατυπωμένο κατά τρόπο παρόμοιο. Μόνον με την εξέταση του άρθρου 75 της Πράξεως Προσχωρήσεως καθίσταται σαφές

20 — Σκέψεις 22 και 24 της αποφάσεως.

21 — Βλ., π.χ., την απόφαση της 26ης Ιουνίου 1990, C-64/89, Deutsche Fernsprecher (Συλλογή 1990, σ. I-2535)· την προπαρατεθείσα στην ανωτέρω υποσημείωση 16 απόφαση Beira-Ίριο· βλ. την απόφαση της 16ης Ιουλίου 1992, C-187/91, Belovo (Συλλογή 1992, σ. I-4937).

22 — Βλ. την απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 1987, 314/85, Foto-Frost (Συλλογή 1987, σ. 4199)· την απόφαση της 23ης Μαΐου 1989, 378/87, Top Hit Holzvertrieb κατά Επιτροπής (Συλλογή 1989, σ. 1359).

23 — Βλ., π.χ., την απόφαση της 14ης Μαΐου 1996, C-153/94 και C-204/94, Faroe Seafood και Smith (Συλλογή 1996, σ. I-2465, σκέψη 99)· την προπαρατεθείσα απόφαση Deutsche Fernsprecher (σκέψη 24)· την απόφαση της 1ης Απριλίου 1993, C-250/91, Hewlett Packard France (Συλλογή 1993, σ. I-1819, σκέψη 22).

το περιορισμένο αποτέλεσμα του κανονισμού. Όμως, το γεγονός ότι η προοδευτική μείωση των εναπομενόντων δασμών που προβλέπει το άρθρο 75, σημείο 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως είναι ίδια με αυτή που προβλέπει το άρθρο 173 της Πράξεως θα μπορούσε να ωθήσει τον μη ειδήμονα αναγνώστη, έστω και αν αυτός είναι έμπειρος επιχειρηματίας, να υποθέσει ότι η προοδευτική αυτή μείωση αποτελεί στην πραγματικότητα ένα κοινό καθεστώς, την εφαρμογή του οποίου ανέστειλε ο κανονισμός. Κατά τη γνώμη μου, οι επίμαχες στις υπό κρίση υποθέσεις νομικές διατάξεις είναι ελάχιστα λιγότερο περίπλοκες από τις επίδικες στην υπόθεση Weis, όπου το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το λάθος των αρχών πόρρω απείχε από του να μπορεί να διαπιστωθεί [24].

26. Το περίπλοκον του προβλήματος υπογραμμίζεται από τα πραγματικά περιστατικά των υπό κρίση υποθέσεων. Στη διάταξη περί παραπομπής, το Tribunale di Genova κάνει λόγο για το εξ αντικειμένου επιδεχόμενο αντικρουόμενης ερμηνείας περιεχόμενο των κειμένων που διέπουν το σχετικό θέμα· μολονότι θεωρώ ότι η έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού είναι σαφής, αναγνωρίζω ότι πρέπει τούτο να εξετασθεί προσεκτικά και ότι η αναφορά στα «γεωργικά προϊόντα που εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3835/90» θα μπορούσε να δημιουργήσει παρεξηγήσεις σχετικά με το ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής του. Πράγματι, οι προσφεύγουσες των κυρίων δικών μνημονεύουν μια απόφαση του Tribunale di Genova, μεταγενέστερη της διατάξεως περί παραπομπής, με την οποία το εν λόγω δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, όσον αφορά τα ισπανικά προϊόντα αλιείας, ίσχυε πράγματι η αναστολή των δασμών καθόλη την εν λόγω περίοδο. Αυτή υπήρξε επίσης η προσωρινή και, αργότερα, η οριστική γνώμη των ιταλικών αρχών για διάστημα ενός περίπου έτους. Το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές, αφού είχαν αρχικά διατηρήσει επιφυλάξεις επιβεβαίωσαν την αναστολή των δασμών με την εγκύκλιο του Φεβρουαρίου 1992, μπορούσε να διαλύσει τις αμφιβολίες που καλοπίστως διατηρούσαν οι επιχειρηματίες σχετικά με το τελωνειακό καθεστώς που ίσχυε για τα ισπανικά προϊόντα ιχθύων. Μολονότι αμφισβητείται το ακριβές έννομο, κατά την ιταλική νομοθεσία, αποτέλεσμα των εγκυκλίων αυτών, η διάταξη περί παραπομπής αναφέρει ότι οι εγκύκλιοι αυτές ήσαν δεσμευτικές για τις τοπικές τελωνειακές υπηρεσίες.

27. Από τα κατατεθέντα υπομνήματα προκύπτει επίσης ότι ορισμένα άλλα κράτη μέλη γνωστοποίησαν στην Επιτροπή τις ανησυχίες τους, οπότε κρίθηκε αναγκαία η σύνταξη ενός ερμηνευτικού εγγράφου το οποίο διαβιβάστηκε στις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών. Το στοιχείο αυτό επιρρωννύει έτι περαιτέρω τη θέση ότι το λάθος των ιταλικών αρχών δεν μπορούσε λογικώς να διαπιστωθεί από τις προσφεύγουσες των κυρίων δικών [25].

28. Υπό το φως των ανωτέρω θεωρήσεων, φρονώ ότι το περίπλοκον των σχετικών νομικών διατάξεων και τα πραγματικά περιστατικά των υπό κρίση υποθέσεων παρέχουν έρεισμα στο εθνικό δικαστήριο να κρίνει, υπό την επιφύλαξη τυχόν μεταγενέστερων διαπιστώσεών του, ότι το λάθος των αρχών δεν μπορούσε λογικώς να διαπιστωθεί από έναν έμπειρο και επιμελή επιχειρηματία.

24 — Απόφαση της 4ης Μαΐου 1993, C-292/91 (Συλλογή 1993, σ. I-2219, σκέψη 17).

25 — Βλ. την προπαρατεθείσα στην ανωτέρω υποσημείωση 23 απόφαση Hewlett Packard France, σκέψη 23. Μολονότι η Επιτροπή εξέδωσε κανονισμό και όχι ερμηνευτικό έγγραφο προκειμένου να διαλύσει τις διαφωνίες μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την επίμαχη στην υπόθεση αυτή δασμολογική κατάταξη, οι δύο καταστάσεις είναι, κατά τη γνώμη μου, συγκρίσιμες.

Πρόταση

29. Βάσει της ανωτέρω αναλύσεως, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα υποβληθέντα από το Tribunale di Genova προδικαστικά ερωτήματα ως εξής:

1) Η αναστολή των εναπομενόντων δασμών που εφαρμόζονται επί των εισαγωγών από την Ισπανία στην Κοινότητα των Δέκα, σύμφωνα με το άρθρο 75, σημείο 1, της Πράξεως Προσχωρήσεως του κράτους αυτού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3416/91 της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1991, για τα γεωργικά προϊόντα που εμφαίνονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3585/90, δεν ισχύει επί των εισαγωγών τόνου με ελαιόλαδο προελεύσεως Ισπανίας.

2) Το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση. Στον εθνικό δικαστή εναπόκειται να διαπιστώσει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού. Προκειμένου να προσδιοριστεί αν ένα λάθος των αρχών μπορούσε λογικώς να διαπιστωθεί από τον φορολογούμενο, πρέπει να ληφθεί υπόψη, μεταξύ άλλων, η φύση του λάθους, η επαγγελματική πείρα του οικείου επιχειρηματία και ο βαθμός επιμελείας που αυτός έχει επιδείξει. Στα ασκούντα επιρροή στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη περιλαμβάνεται το περίπλοκον της νομοθεσίας, η γενικότητα με την οποία εκφράζεται ο επιδιωκόμενος στόχος, η επιβεβαίωση του εν λόγω λάθους από πράξεις του οικείου κράτους μέλους και η διάσταση απόψεων μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την ορθή ερμηνεία των σχετικών νομικών διατάξεων.